

Europsko vijeće

Bruxelles, 15. prosinca 2022.
(OR. en)

EUCO 34/22

CO EUR 29
CONCL 7

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Sastanak Europskog vijeća (15. prosinca 2022.) – zaključci

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci koje je Europsko vijeće usvojilo na navedenom sastanku.

I. UKRAJINA/RUSIJA

1. Europsko vijeće ponovno oštro osuđuje agresivni rat Rusije protiv Ukrajine.
2. Ponovno potvrđuje punu potporu Unije neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica te neotuđivom pravu Ukrajine na samoobranu od ruske agresije.
3. Europska unija i dalje je predana pružanju političke i vojne potpore Ukrajini, posebno putem Europskog instrumenta mirovne pomoći i misije EU-a za vojnu pomoć za potporu Ukrajini i jačanjem bilateralnog pružanja potpore, osobito kapaciteta protuzračne obrane i pomoći u razminiranju.
4. Aktualna ruska kampanja sustavnih raketnih napada na ukrajinske civile, civilne mete, energetska infrastrukturu i druge komunalne mreže kako bi se ukrajinskom narodu prouzročilo još više patnje, zločin je koji ne može ostati nekažnjen. To mora prestati. Europsko vijeće poziva sve međunarodne partnere da upute sličan apel i iskoriste svoj utjecaj u tu svrhu. Europsko vijeće ujedno poziva Rusiju da odmah zaustavi djelovanja kojima se ugrožava sigurnost i zaštita civilnih nuklearnih postrojenja i ističe punu potporu Europske unije radu Međunarodne agencije za atomsku energiju.

5. Europska unija hitno će pojačati pružanje humanitarne pomoći i pomoći u području civilne zaštite Ukrajini, među ostalim u naravi, i doprinijet će obnovi ključne infrastrukture Ukrajine kako bi joj se pomoglo da prebrodi zimu. U tom pogledu Europsko vijeće poziva Europsku investicijsku banku da u bliskoj suradnji s Komisijom i međunarodnim financijskim institucijama pojača svoju potporu za najhitnije potrebe Ukrajine u vezi s infrastrukturom. Europsko vijeće ujedno poziva Komisiju da pojača koordinaciju s europskom industrijom i međunarodnim partnerima kako bi se Ukrajini osigurala održiva opskrba prioritetnom opremom, kao što su mobilne postaje za grijanje, agregati za proizvodnju električne energije, energetske transformatori te visokonaponska i rasvjetna oprema. U tom kontekstu Europsko vijeće pozdravlja ishod pariške konferencije o otpornosti i obnovi Ukrajine održane 13. prosinca 2022.
6. Europska unija ujedno će i dalje pružati potporu raseljenim osobama, u Ukrajini i izvan nje. Europsko vijeće poziva države članice da, uz potporu Komisije, pojačaju planiranje djelovanja u nepredvidivim situacijama.
7. Europska unija i dalje je predana pružanju, zajedno s partnerima, financijske pomoći Ukrajini te podupiranju otpornosti i dugoročne obnove te zemlje. U tom je kontekstu Europska unija postigla dogovor o tome da se Ukrajini u 2023. osigura 18 milijardi EUR. Europsko vijeće pozdravlja dogovor skupine G-7 o uspostavi platforme za koordinaciju donatora koja uključuje više tijela.

8. Europsko vijeće pozdravlja i potiče daljnje napore na tome da se osigura da oni odgovorni za ratne zločine i druge najteže zločine povezane s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine u potpunosti odgovaraju za njih, uključujući načine za osiguravanje pozivanja na odgovornost za zločin agresije. Ističe potporu Unije istragama koje provodi tužitelj Međunarodnog kaznenog suda. Europsko vijeće razmotrilo je i opcije da se zamrznuta imovina upotrijebi za potporu obnovi Ukrajine i u svrhu odštete. Poziva Komisiju, visokog predstavnika i Vijeće da nastave s radom u vezi s time, u skladu s pravom EU-a i međunarodnim pravom, ističući da se kazneni progon zločina agresije tiče međunarodne zajednice u cjelini.
9. Europsko vijeće ponavlja da je spremno poduprijeti inicijativu Ukrajine za pravedan mir. Rusija dosad nije pokazala istinsku spremnost za postizanje poštenog i održivog mira.
10. Europsko vijeće raspravljalo je o tome kako dodatno povećati kolektivni pritisak na Rusiju da okonča svoj agresivni rat i povuče svoje postrojbe iz Ukrajine. Pozdravlja jačanje EU-ovih mjera ograničavanja protiv Rusije, među ostalim putem devetog paketa EU-ovih mjera ograničavanja i uvođenjem međunarodne gornje granice cijene nafte, osiguravajući pritom jednake uvjete na globalnoj razini. Europska unija spremna je i dalje jačati mjere ograničavanja. Europsko vijeće ističe važnost osiguravanja djelotvorne provedbe tih mjera i sprečavanja njihova izbjegavanja i olakšavanja tog izbjegavanja. Ponavlja svoj poziv svim zemljama da se usklade sa sankcijama EU-a.
11. Europsko vijeće ponovno ističe svoju osudu vojne potpore koju iranske vlasti pružaju agresivnom ratu Rusije i koja mora prestati. U tom pogledu Europsko vijeće pozdravlja sankcije EU-a donesene 12. prosinca 2022.
12. Europska unija nastavit će pružati svu relevantnu potporu Republici Moldovi u suočavanju s višedimenzionalnim učinkom agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, posebno u pogledu energetske sigurnosti.

13. U kontekstu jačanja globalne sigurnosti opskrbe hranom, Europsko vijeće ujedno ističe važnost koridora solidarnosti, čiji bi puni potencijal trebalo iskoristiti, i UN-ove crnomorske inicijative za žitarice i programa „Žitarice iz Ukrajine”, naglašavajući da je potrebno nastaviti osiguravati dostupnost i cjenovnu pristupačnost poljoprivrednih proizvoda i gnojiva.

II. ENERGETIKA I GOSPODARSTVO

14. Europsko vijeće preispitalo je napredak u provedbi svojih zaključaka iz listopada 2022.
15. Europsko vijeće pozdravlja ostvareni napredak i poziva Vijeće da 19. prosinca 2022. dovrši svoj rad na Prijedlogu uredbe Vijeća o jačanju solidarnosti koje se temelji na boljoj koordinaciji kupnje plina, posebno putem platforme EU-a za kupnju energije, prekograničnim razmjenama plina i pouzdanim referentnim vrijednostima cijena, Prijedlogu uredbe Vijeća o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora i Prijedlogu uredbe Vijeća o uspostavi mehanizma za korekciju tržišta radi zaštite građana i gospodarstva od pretjerano visokih cijena.
16. S obzirom na sljedeću sezonu punjenja skladišta i grijanja Europsko vijeće ističe važnost jačanja koordinacije. Osobito bi trebalo nastaviti rad na sljedećim područjima:
- a) brzoj operacionalizaciji agregiranja potražnje za plinom i mehanizma zajedničke kupnje putem platforme EU-a za kupnju energije, kao i na ubrzanju rasprave s pouzdanim partnerima kako bi se osigurala opskrba plinom s obzirom na zimu 2023./2024. u cilju sklapanja dugoročnih ugovora;
 - b) učinkovitom punjenju skladišta plina i pomnom praćenju krivulje punjenja;
 - c) pomnom praćenju ciljeva smanjenja potražnje za plinom;
 - d) ranoj pripremi planova za nepredvidive situacije za zimu 2023./2024.

17. Europsko vijeće poziva na brzi dovršetak rasprava o Direktivi o energiji iz obnovljivih izvora, Direktivi o energetske učinkovitosti i Direktivi o energetskim svojstvima zgrada.
18. Europsko vijeće ponovno ističe važnost povećanja ulaganja u inovacije, infrastrukturu i međupovezanost, skladištenje, obnovljivu energiju i projekte u području energetske učinkovitosti kako bi se postupno ukinula ovisnost Unije o ruskim fosilnim gorivima, ubrzala zelena tranzicija i osigurala sigurnost opskrbe.
19. Europsko vijeće sa zanimanjem očekuje prijedlog i procjenu učinka u vezi sa strukturnom reformom EU-ova tržišta električne energije, među ostalim u vezi s učinkom cijena plina na cijene električne energije, koje će Komisija podnijeti početkom 2023., kako bi se to tržište u potpunosti prilagodilo dekarboniziranom energetskom sustavu i kako bi se olakšao porast upotrebe energije iz obnovljivih izvora.
20. S obzirom na učinak visokih cijena energije u Europi Europsko vijeće naglašava važnost zaštite europske gospodarske, industrijske i tehnološke baze te očuvanja jednakih uvjeta na globalnoj razini. Posebno naglašava važnost ambiciozne europske industrijske politike u trenutačnom globalnom kontekstu kako bi europsko gospodarstvo bilo spremno za zelenu i digitalnu tranziciju i kako bi se smanjile strateške ovisnosti, osobito u najosjetljivijim područjima, uz istodobno osiguravanje jednakih uvjeta. Europsko vijeće u tom kontekstu podsjeća na potrebu za koordiniranim odgovorom kako bi se povećale gospodarska otpornost i globalna konkurentnost Europe, uz istodobno očuvanje cjelovitosti jedinstvenog tržišta. U vezi s time i kako bi se odgovorilo na učinak visokih cijena energije, Europsko vijeće poziva Komisiju da do kraja siječnja 2023. provede analizu i iznese prijedloge s ciljem mobilizacije svih relevantnih alata na nacionalnoj razini i na razini EU-a te poboljšanja okvirnih uvjeta za ulaganja, među ostalim pojednostavnjenim administrativnim postupcima.

21. Europsko vijeće ističe važnost bliske koordinacije i zajedničkih rješenja na europskoj razini, prema potrebi, te poziva Vijeće i Euroskupinu da pomno prate gospodarska kretanja i dodatno ojačaju koordinaciju kako bi se omogućio odlučan i agiln odgovor politike.
22. Osim kratkoročnih mjera, Europska unija mora se suočiti s dugoročnim izazovima, posebno u pogledu inovacijskog jaza i jaza u području rasta između Europe i njezinih globalnih konkurenata. U vezi s time Europsko vijeće poziva Komisiju da početkom 2023. predstavi strategiju na razini EU-a kako bi se potaknuli konkurentnost i produktivnost.

III. SIGURNOST I OBRANA

23. U skladu s nedavnim zaključcima Europskog vijeća i prethodnim odlukama koje su uslijedile, Europska unija preuzima veću odgovornost za vlastitu sigurnost te u području obrane slijedi strateški plan djelovanja i povećava svoju sposobnost samostalnog djelovanja. Tome će doprinijeti jačanje industrijske i tehnološke baze europskog obrambenog sektora.
24. Europsko vijeće naglašava važnost transatlantske veze kako se odražava i u Strateškom kompasu EU-a i u strateškom konceptu NATO-a.
25. Europsko vijeće razmotrilo je rad na provedbi svojih prethodnih zaključaka, smjernica iz Versaillesa od 10. i 11. ožujka 2022., Strateškog kompasa i nalaza i preporuka iz Zajedničke komunikacije o analizi nedostatnih ulaganja u obranu i o daljnjim koracima. Taj se rad treba ubrzati. U tom kontekstu Europsko vijeće:
 - a) poziva Europski parlament i Vijeće da brzo donesu Akt o jačanju europske obrambene industrije putem zajedničke nabave (EDIRPA);

- b) poziva Komisiju i Europsku obrambenu agenciju da pojačaju trenutačne napore kako bi se utvrdile potrebe te olakšala i koordinirala zajednička nabava, posebno za obnovu zaliha, osobito u svjetlu potpore koja se pruža Ukrajini;
- c) poziva Komisiju da brzo predstavi prijedlog za europski program ulaganja u obranu kako bi se ojačali kapaciteti i otpornost europskog obrambenog tehnološkog i industrijskog sektora, uključujući MSP-ove, te uklonili strateški nedostaci i smanjile ovisnosti u tehnologiji i industriji;
- d) poziva na daljnje ubrzanje provedbe projekata u vezi s infrastrukturom za vojnu mobilnost, uključujući projekte u vezi s infrastrukturom s dvojnog namjenom;
- e) ponovno izražava predanost ulaganju u sposobnosti potrebne za provedbu svih misija i operacija, uključujući kapacitet za brzo raspoređivanje, te poziva države članice da u tu svrhu u potpunosti iskoriste instrumente i okvire suradnje;
- f) poziva na ulaganje u strateške pospješitelje, kao što su kibersigurnost i svemirska povezivost, te u otpornost ključne infrastrukture;
- g) poziva na snažnu politiku kiberobrane EU-a, koja se temelji na nedavnoj zajedničkoj komunikaciji Komisije i visokog predstavnika;
- h) poziva na brzu provedbu EU-ova paketa instrumenata protiv hibridnih prijetnji, čime bi se ojačala sposobnost Unije za učinkovito suzbijanje hibridnih prijetnji i kampanja;
- i) poziva na jačanje civilnog ZSOP-a u cilju donošenja novog pakta za civilni ZSOP do svibnja 2023.

26. Europsko vijeće ponovno potvrđuje važnost predanosti Unije podupiranju svojih partnera u području sigurnosti i obrane, osobito putem instrumenata kao što je Europski instrument mirovne pomoći te misijâ i operacijâ u okviru ZSOP-a. Ponovno naglašavajući globalnu dimenziju Europskog instrumenta mirovne pomoći, Europsko vijeće pozdravlja dogovor u Vijeću kojim se osigurava financijska održivost tog instrumenta.

IV. JUŽNO SUSJEDSTVO

27. Europsko vijeće održalo je stratešku raspravu o odnosima s južnim susjedstvom.

V. TRANSATLANTSKI ODNOSI

28. Europsko vijeće održalo je stratešku raspravu o transatlantskim odnosima.

VI. RAZNO

Hrvatska

29. Europsko vijeće pozdravlja ulazak Hrvatske u schengensko područje 1. siječnja 2023.

Bosna i Hercegovina

30. Europsko vijeće potvrđuje zaključke Vijeća od 13. prosinca 2022. o proširenju i procesu stabilizacije i pridruživanja i slaže se s time da se Bosni i Hercegovini dodijeli status zemlje kandidatkinje.

Iran

31. Podsjećajući na zaključke Vijeća o Iranu od 12. prosinca 2022., Europsko vijeće oštro osuđuje nedavne smrtne kazne izrečene i izvršene u kontekstu aktualnih prosvjeda u Iranu. Poziva iranske vlasti da odmah prekinu tu praksu i da bez odgode ponište nedavno izrečene kazne. Europska unija snažno se protivi primjeni smrtne kazne, u svakom trenutku i u svim okolnostima, jer je riječ o neprihvatljivom uskraćivanju ljudskog dostojanstva i integriteta. Europsko vijeće ponovno poziva iranske vlasti da zaustave neopravdanu uporabu sile protiv mirnih prosvjednika, posebno protiv žena.

*

*

*

Europsko vijeće podsjeća na odlučnost Europske unije da se i prvi i drugi stup provedu, kako je dogovoreno u listopadu 2021., te poziva Komisiju da prati pregovore o multilateralnoj konvenciji o prvom stupu koji su u tijeku i da, prema potrebi, do kraja 2023. podnese prijedlog u slučaju da se ne postigne dogovor o rješenju prvog stupa.
